

de Band

Mireille & Jean-Jacques

“Een leven zonder liefde is voor mij geen leven”

“En ik zeg open, open moet het zijn ...” Zo klinkt het in de song van Thé Lau. En zo voelt de band tussen oud-politierechter Mireille Schreurs en haar zoon, Open VLD-politicus Jean-Jacques De Gucht.

“Ze heeft me geleerd dat dat het allerbelangrijkste is”

TEKST

NATHALIE

DIRIX

FOTO'S

IVAN PUT

Hoe zouden jullie elkaar beschrijven?

Jean-Jacques: “Ik heb mijn mama altijd als een open en progressieve vrouw gekend. Al van jongs af aan kan ik met haar over werkelijk alles praten. Ik denk dan aan allerlei ethische en maatschappelijke thema's. Ook seks is thuis nooit een taboe-onderwerp geweest. Dat soort openheid is eigen aan mijn beide ouders. Wat ik vooral waardeer, is dat ze nooit met een oordeel klaarstaan. Ik wil mijn kinderen met dezelfde onbevooroordeelde houding opvoeden.”

Mireille: “Ik had het voorrecht om in een omgeving op te groeien waar die openheid heel normaal was. Mijn papa is op jonge leeftijd gestorven. Twintig was ik. Ik heb hem dus niet lang gekend. Wat me is bijgebleven, is dat onze gesprekken nooit beklemmend of belerend waren.”

Hoe zou jij de voornaamste eigenschappen van Jean-Jacques beschrijven?

Mireille: “Hij heeft veel empathie. Hij gaat op een evenwichtige manier met macht om en houdt rekening met de meningen van anderen. Dat wil niet zeg-

gen dat hij niet standvastig is. Een thema als euthanasie ligt hem na aan het hart. Hij is dan ook super gedreven om de verworvenheden die we op dat vlak bereikt hebben te behouden en euthanasie voor personen met dementie mogelijk te maken. Als hij in iets gelooft, gaat hij er voluit voor. Vooral omdat hij ervan overtuigd is dat de samenleving er beter van wordt. Alleen daarom zou ik, ook al was hij mijn zoon niet, op hem stemmen.”

Zie je als moeder ook een minpuntje?

Mireille: “Praktische zaken organiseren is niet zijn sterkste kant. Op dat vlak lijkt hij wat op zijn vader. (lacht) Maar dat chaotische trekje staat in schril contrast met zijn ideologische gedrevenheid.”

Over wat soort zaken kunnen jullie het zoal oneens zijn?

Mireille: “Over ethische onderwerpen zitten we helemaal op dezelfde golflengte. Wel stel ik vast dat we anders omgaan met sociale media. Op dat vlak ben ik eerder teruggetrokken. Ik zie niet goed in waarom ik private zaken op Facebook of Instagram zou moeten delen. Ik denk

dat veel mensen onvoldoende beseffen waartoe het verspreiden van al die intimiteiten kan leiden.”

Jean-Jacques: “Sociale media bieden ook voordelen. Dankzij Facebook kun je bijvoorbeeld in contact blijven met mensen die je anders niet meer zou horen of zien. Ik zie ook wel dat die sociale media eigenaardige gedragingen meebrengen. Waarom sommige mensen achter een computerscherm hun persoonlijkste gevoelens delen of een scheldtirade houden, het blijft ook voor mij een raadsel.”

Mireille: “Dat Jean-Jacques en ik heel anders met sociale media omgaan, zal ongetwijfeld met ons leeftijdsverschil te maken hebben. Maar ook met mijn persoonlijkheid: ik ben introvert. Mocht ik morgen met verdriet of ziekte te maken hebben, dan zal ik dat enkel met mijn intiemste kring delen.”

Hoe is je relatie met Jean-Jacques met de jaren geëvolueerd?

Mireille: “Eens mama, altijd mama. Met de jaren ga je dat moederschap wel anders invullen. Toen onze jongens klein waren, vond ik het belangrijk dat ze leerden luisteren. Als ouder moet je dan grenzen stellen. Maar hoe ouder onze zonen werden, hoe meer vrijheid we ze gaven. Zo leer je ze verantwoordelijkheid nemen. En zo worden ze vol-

wassen en kan je relatie met hen tot een liefdevolle en vriendschappelijke band uitgroeien.”

Hoe was Jean-Jacques als kleine jongen?

Mireille: “Nogal onstuimig. Met als gevolg dat hij regelmatig viel. Zijn oudere broer was een stuk voorzichtiger. Dat hun karakters verschillend waren, was al op jonge leeftijd duidelijk. Ik herinner me nog dat ze allebei dolgraag in de zandbak speelden. En dat Jean-Jacques dan heel regelmatig zijn handen in de keuken kwam wassen. Hij kon niet verdragen dat die vuil waren. Het is een trekje dat mijn vader ook had.”

Jean-Jacques: “Regelmatig je handen wassen, ik heb het mezelf in deze coronatijden niet moeten aanleren.” (*lacht*)

Hoe heb jij de relatie met je moeder zien evolueren?

Jean-Jacques: “Binnenkort gaan we samenwerken. Dat zegt genoeg, niet? Enkele jaren geleden startte ik een kunstgalerie. Die wil ik graag, samen met mijn mama, verder uitbouwen. Haar praktische kijk op de dingen zie ik als een meerwaarde.”

Mireille: “Ik verzamel al heel mijn leven mooie objecten. Karel en ik hebben de jongens, al van toen ze klein waren, een gevoel voor schoonheid willen meegeven.

JEAN-JACQUES “Ik wil mijn kinderen met dezelfde onbevooroordeelde houding opvoeden”

Als we op reis gingen, stonden er altijd bezoeken aan musea, maar ook kerken op het programma. Hoe vaak hebben jullie niet gezegd: toch niet weer een kerk!”

Jean-Jacques: “Maar je ziet: er blijft iets van hangen. Ik probeer bij mijn kinderen ook de smaak voor kunst te ontwikkelen. Onlangs nog zijn we samen naar de expo van Keith Haring geweest.”

Jij hebt van thuis uit ook de smaak voor politiek meegekregen. Je was twintig toen je voor het eerst opkwam. Was dat niet wat jong om je mannetje in die harde politieke arena te staan?

Jean-Jacques: “Politiek heeft me van jongs af aan kunnen boeien. Die interesse werd bovendien gevoed door al de gesprekken over politiek die we hier thuis voerden en nog steeds voeren. Mijn moeder is nog nationaal voorzitter geweest van het Liberaal Vlaams Studentenver-

bond. Een organisatie waar ik als student ook actief was en veel gedebatteerd heb. Je ziet: politiek is hier *all over the place*.”

Jouw fascinatie voor politiek staat in schril contrast met het wantrouwen van veel burgers ten opzichte van de politiek.

Mireille: “Wat niet goed loopt in de politiek, wordt te veel uitvergroot. Zaken die de politiek wel realiseert, komen daarentegen veel te weinig aan bod. Dat is jammer. Want als we onze maatschappelijke problemen willen oplossen, dan gaan we de politiek nog hard nodig hebben.”

Jean-Jacques: “Het wantrouwen wordt, jammer genoeg, door sommige politici extra gevoed. Persoonlijk vind ik dat je als politicus in de eerste plaats vanuit het algemeen belang moet handelen. Een evidentie die jammer genoeg in de politiek maar al te vaak zoek geraakt is. Kijk maar naar de regeringsvorming. Velen raken maar niet uit verkiezingsmodus en gunnen elkaar het daglicht niet. Zo kom je natuurlijk niet tot een regering.”

Intussen ben jij vader van twee zonen, Jack (7) en Charlie (5). Hoe voelt dat?

Jean-Jacques: “Zalig.”

Mireille: “Hij ziet zijn kindjes ongelofelijk graag. Zelf kan ik er ook van genieten om mijn kleinkinderen te zien opgroeien. Er is net nog een kleinkind bij gekomen. Opnieuw een jongetje. Deze keer »

bij onze zoon Frédéric. Binnenkort ben ik dus alleen nog omringd door mannen.” (lacht)

Wat vind je belangrijk dat je (klein)kinderen in hun opvoeding meekrijgen?

Mireille: “Essentieel vind ik dat ze opgroeien tot kritische mensen. Tot mensen die nadenken en niet zomaar klakkeloos aannemen wat anderen zeggen. Vandaag worden we overspoeld met informatie. Meer dan ooit wil je je de vraag stellen of wat er gecommuniceerd wordt wel degelijk klopt met de feiten. Als opvoeder vraagt het een ernstige inspanning om de kritische ingesteldheid van jongeren te stimuleren. Maar het loont. Zelf heb ik een schitterende leerkracht moraal gehad. Als zij tijdens haar les een leerling instemmend zag knikken, vroeg ze: ‘Zeg me nu ook eens waarom je akkoord met me bent.’ Zij heeft een grote indruk op me gemaakt.”

En hoe gaat het met het ontwikkelen van de kritische burgerzin van je zontjes?

Jean-Jacques: “Als we samen in de auto zitten, krijg ik allerlei vragen. Onlangs nog vroeg Jack me hoe het komt dat twee meisjes of jongens samen kindjes kunnen krijgen. Is alvast een teken dat hij nadenkt.” (lacht)

Welke goede raad van je moeder is je dierbaar?

Jean-Jacques: “Ze heeft me geleerd wat het allerbelangrijkste in dit leven is. Dat is je leven te delen met iemand die jou graag ziet en die jij graag ziet.”

Mireille: “Een leven zonder graag zien of zonder graag gezien te worden, dat is voor mij geen leven. Als er geen liefde meer is, dan hoeft het voor mij niet

meer. Dat zou ik als ondraaglijk lijden ervaren.” (lacht)

En hoe uit die liefde zich dan zoal?

Mireille: “Door elkaar regelmatig eens goed vast te pakken. (lacht) En door met elkaar en niet naast elkaar te leven. Waar ik veel belang aan hecht, is dat je bewust en mooi afscheid van elkaar neemt. Ook al ga je maar voor enkele uren weg, doe het. Het noodlot zou maar eens moeten toeslaan ...”

MIREILLE

“Ook al was je mijn zoon niet, ik zou nog op je stemmen”

Jij bent onlangs met pensioen gegaan. Hoe voelt dat om een nieuwe fase in je leven binnen te stappen?

Mireille: “Jean-Jacques wijst me er regelmatig op dat ik langer gewerkt heb dan wettelijk verplicht is. (lacht) Dat was ook niet moeilijk, want ik heb mijn werk graag gedaan. Aanvankelijk was ik wat bang om in een zwart gat te vallen, maar ik stel vast dat het vooral mijn medewerkers zijn die ik mis. Verder heb ik de knop omgedraaid.”

Met pensioen gaan doet een mens ook beseffen dat de klok tikt. Wat doet dat met jou?

Mireille: “Ik ga daar in ieder geval niet depressief over worden. Dat zou ik aan mezelf niet toestaan. Het leven is wat het is. Je wordt geboren om dood te gaan. Laat me duidelijk zijn: ik leef graag

en zou hier graag zo lang mogelijk in de best mogelijke omstandigheden rondlopen. Ik probeer dan ook gezond te leven. Maar je weet nooit wat het leven je brengt. Morgen kan ik het verdicht van een ongeneeslijke ziekte krijgen. Hoe ik daarmee zal omgaan? Ik weet het niet. Maar ik weet wel dat de evolutie van de maatschappij me soms meer verontrust dan mijn eigen vergankelijkheid.”

Wat is het dat je verontrust?

Mireille: “Ik zie een samenleving waar mensen elkaar steeds minder respecteren en de afgunst ten aanzien van elkaar steeds groter wordt. Het conservatisme is in opmars. Ik begrijp bijvoorbeeld niet waarom sommige vrouwen opkomen voor het recht om een hoofddoek te dragen. Je gaat toch niet pleiten voor een symbool van onderdrukking van de vrouw? Ook het enger wordende standpunt van de katholieke kerk ten aanzien van abortus en euthanasie baart me zorgen. Dat onlangs drie dokters in een assisenproces terechtstonden voor vergiftiging omdat ze betrokken waren bij de euthanasie van een vrouw, dat is toch verontrustend.”

Wat heeft het leven jou tot nu toe geleerd?

Mireille: “In mijn job als politierechter kwam ik met alle geledingen van de maatschappij in aanraking. Het heeft me geleerd om omzichtig om te gaan met straffen. Natuurlijk moet iemand die iets verkeerd doet, gestraft worden. Maar het moet proportioneel en billijk zijn. Je mag mensen hun perspectieven niet ontnemen. Verder heb ik een paar eenvoudige principes: al wat je doet, probeer dat goed te doen. En probeer mensen niet te kwetsen met wat je zegt. Woorden kunnen snijden als zwaarden. Mijn moeder heeft het me vaak gezegd: vergeet niet je tong drie keer te draaien voor je iets zegt.”

Welke levenswijsheid wil jij aan je moeder meegeven?

Jean-Jacques: “Blijf jezelf in vraag stellen. Hoe oud of jong je ook bent. Anders verval je in dogma's en die staan haaks op datgene waarin ik geloof.”

Stel dat je nog maar één minuut te gaan hebt. Wat zou je dan tegen elkaar zeggen?

Mireille: “Het evidente antwoord is: ik zie je graag. Maar eerlijk gezegd; door de open manier waarop we al 36 jaar met elkaar omgaan, ga ik niets moeten zeggen. Wat ik denk en voel, dat is voor Jean-Jacques ondertussen wel helder.”

Jean-Jacques: “Daarom dat ik al duizenden keren mijn kinderen heb laten weten dat ik ze doodgraag zie.” (lacht) ■